

OPIEKUN MEDYCZNY MED. 14 Świadczenie usług medyczno-pielęgnacyjnych i opiekuńczych osobie chorej i niesamodzielnej PRAKTYKA ZAWODOWA (210 h)

Cele ogólne

1. Nabycie umiejętności stosowania przepisów dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy w warunkach symulowanych.
2. Nabycie umiejętności zapobiegania zagrożeniom środowiska pracy opiekuna medycznego.
3. Nabycie umiejętności organizowania stanowiska pracy opiekuna medycznego.
4. Nabycie umiejętności dobierania wyposażenia i sprzętu do stanowiska pracy.
5. Nabycie umiejętności wykonywania działań higienicznych, opiekuńczych i pielęgnacyjnych w ramach posiadanych kompetencji.
6. Nabycie umiejętności komunikowania się w zespole terapeutycznym.
7. Nabycie umiejętności komunikowania się z osobą chorą i niesamodzielną oraz jej rodziną.
8. Nabycie umiejętności dokumentowania wykonania czynności zawodowych.
9. Nabycie umiejętności rozpoznawania i przeciwdziałania przypadkom naruszeń praw pacjenta i praw człowieka.
10. Nabycie umiejętności działania na rzecz rozwoju zawodu opiekuna medycznego.

Cele operacyjne

Uczeń potrafi:

- 1) wskazać zagrożenia w pracy opiekuna medycznego,
- 2) określić i zastosować zasady bhp i ochrony przeciwpożarowej obowiązujące w pracy opiekuna medycznego,
- 3) określić i zastosować kryteria warunkujące bezpieczeństwo pracy opiekuna medycznego,
- 4) stosować procedury postępowania przeciwdziałające czynnikom szkodliwym i zagrożeniom w miejscu pracy opiekuna medycznego,
- 5) stosować metody dezynfekcji i sterylizacji narzędzi, sprzętu, urządzeń i powierzchni,
- 6) wyjaśnić i respektować znaczenie piktogramów informujących o zagrożeniach w instytucjach ochrony zdrowia i pomocy społecznej,
- 7) zapobiegać zagrożeniom środowiska związanym z wykonywaniem zadań zawodowych,
- 8) wskazać przyczyny sytuacji stresowych w pracy zawodowej,
- 9) stosować techniki radzenia sobie z emocjami i stresem,

- 10) dokonywać analizy sygnałów werbalnych i pozawerbalnych podczas komunikowania się z osobą chorą i niesamodzielną,
- 11) określić istotę i zakres zadań realizowanych w profilaktyce zdrowotnej, ukierunkowanych na osobę chorą i niesamodzielną,
- 12) określić istotę i zakres zadań realizowanych w promocji zdrowia, ukierunkowanych na osobę chorą i niesamodzielną,
- 13) planować i realizować działania profilaktyczne i promujące zdrowie wobec pacjenta i jego rodziny,
- 14) stosować zasady organizacji przestrzeni pielęgnacyjnej,
- 15) stosować środki ochrony indywidualnej i zbiorowej,
- 16) dokonać oceny funkcjonalnej w celu ustalenia możliwości osoby chorej i niesamodzielnej w zakresie samoobsługi,
- 17) stosować metody, techniki i sprzęt do wykonania pomiarów antropometrycznych, pomiarów parametrów życiowych oraz obliczania BMI,
- 18) stosować skale służące do oceny zdolności wykonania prostych i złożonych czynności życiowych,
- 19) określić problemy i potrzeby osoby chorej i niesamodzielnej,
- 20) określić problemy funkcjonalne i potrzeby biopsychospołeczne człowieka w różnych fazach życia i stanu zdrowia,
- 21) stosować działania poprawiające mobilność osoby chorej, częściowo i całkowicie niesamodzielnej,
- 22) zaplanować i wykonać toaletę poszczególnych części ciała osoby chorej i niesamodzielnej,
- 23) udzielić pomocy w odżywianiu osobie z różnymi problemami i zaburzeniami odżywiania,
- 24) karmić pacjenta przez zgłębnik i przetoki odżywcze,
- 25) dobierać i stosować techniki pielęgnowania pacjenta z wylonioną stomią,
- 26) wykonać toaletę intymną u osoby chorej i niesamodzielnej,
- 27) zapobiegać skutkom długotrwałego unieruchomienia w obrębie układów: kostno-stawowego, oddechowego i krążenia,
- 28) zapobiegać odleżynom i uczestniczyć w ich leczeniu,
- 29) rozpoznawać stany zagrożenia zdrowia i życia,
- 30) udzielać pierwszej pomocy w stanach zagrożenia zdrowia i życia osoby chorej i niesamodzielnej,
- 31) rozpoznawać i przeciwdziałać przypadkom przemocy wobec osób chorych i niesamodzielnych,
- 32) rozpoznać i przeciwdziałać przypadkom naruszeń praw pacjenta i praw człowieka,
- 33) posługiwać się językiem migowym i językiem obcym nowożytnym w kontakcie z pacjentem tego wymagającym,
- 34) współpracować z zespołem terapeutycznym,
- 35) rozpoznawać problemy funkcjonalne oraz potrzeby biologiczne i psychospołeczne osoby chorej i niesamodzielnej w różnym stopniu zaawansowania choroby i w różnym wieku.

- 36) świadczyć usługi pielęgnacyjne i opiekuńcze osobie chorej i niesamodzielnej w różnym stopniu zaawansowania choroby i w różnym wieku,
- 37) Współpracować z pielęgniarzami i lekarzami oraz innym personelem,
- 38) wykonywać czynności z zakresu pobierania krwi żyłnej i włosniczkowej oraz innych materiałów do badań laboratoryjnych,
- 39) wykonywać czynności z zakresu gimnastyki osiowo-symetrycznej w trzech płaszczyznach jednocześnie SOS 3D – metoda Hoppe,
- 40) wykonywać wybrane czynności medyczne – w podmiotach leczniczych, w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej oraz w środowisku domowym,
- 41) dbać o prestiż i wizerunek zawodu

MATERIAŁ NAUCZANIA: PRAKTYKA ZAWODOWA – SEMESTR II

Dział programowy	Tematy jednostek metodycznych	Efekty kształcenia	Wymagania programowe		Uwagi o realizacji
			Podstawowe Uczeń potrafi:	Ponadpodstawowe Uczeń potrafi:	Etap realizacji
I. Bhp w pracy opiekuna medycznego	1. Ochrona przeciwpożarowa i ochrona osobista		<ul style="list-style-type: none"> - wymienić czynniki ryzyka na stanowisku pracy opiekuna medycznego w instytucjach ochrony zdrowia i pomocy społecznej - identyfikować sytuacje w pracy opiekuna regulowane przez akty prawne w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy przy ręcznych pracach transportowych - określić kryteria warunkujące bezpieczeństwo pracy opiekuna medycznego - omówić prawa i obowiązki pracownika w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy, w tym przestrzegania obowiązujących standardów i procedur postępowania oraz reagowania na sytuacje niepożądane - wyjaśnić zasady organizacji przestrzeni pielęgnacyjnej: likwidacja barier architektonicznych oraz czysta i sucha podłoga - sprawdzić sprawność sprzętu i zabezpieczenie przewodów elektrycznych przed uszkodzeniem - opisać przeznaczenie odzieży służbowej i ochronnej, w tym obuwia i rękawic 	<ul style="list-style-type: none"> - wymienić prawa i obowiązki pracodawcy w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy - omówić procedury postępowania przeciwdziałające czynnikom szkodliwym i zagrożeniom w miejscu pracy - wymienić obowiązki pracownika dotyczące ochrony przeciwpożarowej, w tym te wynikające z instrukcji obowiązującej w zakładzie pracy - opisać podstawowe zabezpieczenie na wypadek pożaru, procedurę wszczynania alarmu i reagowania na alarm pożarowy oraz zasady organizacji akcji ratowniczej do czasu przybycia straży pożarnej - zapobiegać zagrożeniom środowiska związanym z wykonywaniem zadań zawodowych 	semestr II
	2. Zagrożenia w pracy opiekuna medycznego		<ul style="list-style-type: none"> - określić kryteria warunkujące bezpieczeństwo pracy opiekuna medycznego: przestrzeń pielęgnacyjna bez barier, sprzęt wspomagający podnoszenie i przemieszczanie pacjentów - wyjaśnić znaczenie piktogramów informujących o zagrożeniach w instytucjach ochrony zdrowia i pomocy 	<ul style="list-style-type: none"> - objaśnić pojęcia: stres, eustres, dystres, wypalenie zawodowe - omówić czynniki stresogenne - opisać sposoby radzenia sobie ze stresem, obniżania jego poziomu - wskazać przyczyny sytuacji stresowych w pracy zawodowej - stosować zasady bezpieczeństwa 	semestr II

			<p>społecznej</p> <ul style="list-style-type: none"> - omówić środki czyszczące, dezynfekcyjne i sterylizujące zawierające substancje szkodliwe, które mogą uszkadzać skórę, błony śluzowe oraz układ oddechowy - opisać dolegliwości ze strony układu mięśniowo-szkieletowego spowodowane przemieszczaniem pacjentów lub dźwiganiem ciężkich przedmiotów - stosować bezpieczne metody przemieszczania pacjentów w obrębie łóżka i poza nim oraz przenoszenia ciężkich przedmiotów - opisać przeznaczenie odzieży służbowej i ochronnej, w tym obuwia i rękawic - stosować środki ochrony indywidualnej, gdy istnieje narażenie na mikroorganizmy chorobotwórcze, oraz zbiorowej podczas wykonywania zadań zawodowych opiekuna medycznego - przestrzegać zasad bezpieczeństwa i procedur podczas wykonywania czynności opiekuńczych 	<p>podczas asystowania osobie niesamodzielnej w badaniu w pracowni rtg w celu ograniczenia do minimum narażenia na napromieniowanie</p> <ul style="list-style-type: none"> - opisać objawy wystąpienia zespołu wypalenia zawodowego w wyniku pracy zmianowej i nocnej oraz długotrwałego kontaktu z ciężko chorymi osobami - zapobiegać zagrożeniom dla zdrowia i życia człowieka w środowisku pracy - przeciwdziałać wypaleniu zawodowemu - opisać objawy poparzeń skóry w wyniku działania wysokiej temperatury i kontaktu z gorącymi powierzchniami oraz uszkodzonym sprzętem elektrycznym 	
	3. Zapobieganie powikłaniom i zakażeniom wewnątrzszpitalnym		<ul style="list-style-type: none"> - objaśnić pojęcia: aseptyka i antyseptyka, dezynfekcja, sterylizacja - stosować zasady aseptyki i antyseptyki adekwatnie do ryzyka zakażenia - wyjaśnić procedury i zasady postępowania w sytuacji bezpośredniego narażenia się na zakażenie - opisać podstawowe metody zapobiegania zakażeniom biologicznym - omówić zasady higieny obowiązujące w zakładach opieki medycznej - stosować procedurę higienicznego mycia rąk - stosować procedury dotyczące 	<ul style="list-style-type: none"> - omówić metody sterylizacji - wymienić i omówić źródła zakażenia oraz drogi szerzenia się drobnoustrojów w szpitalu: personel medyczny (nosiciele, skóra rąk), niejałowe narzędzia, sprzęt medyczny, aparatura, materiały zanieczyszczone, powietrze, bielizna - wymienić najczęstsze lokalizacje anatomiczne i opisać objawy kliniczne zakażeń szpitalnych - omówić ogniwa łańcucha epidemicznego - opisać procedury segregacji i 	semestr II

			<p>zabezpieczenia i usuwania zużytego medycznego sprzętu jednorazowego (igły, strzykawki, cewniki, worki na mocz, sprzęt stomijny itp.) oraz postępowania z brudną bielizną</p> <ul style="list-style-type: none"> - segregować odpady i zabezpieczać je zgodnie z obowiązującymi zasadami - przestrzegać obowiązujących zasad podczas wykonywania czynności higienicznych i pielęgnacyjnych osobie chorej i niesamodzielnej - omówić przyczyny powstania odleżyny - wykonać profilaktykę przeciwoodleżynową 	<p>usuwania odpadów medycznych</p> <ul style="list-style-type: none"> - opisać zmiany odleżynowe 	
<p>II. Etyczne i systemowe uwarunkowania zawodu opiekuna medycznego</p>	<p>1. Organizacja opieki nad osobą chorą i niesamodzielną w Polsce</p>		<ul style="list-style-type: none"> - objaśnić pojęcie medycznego zawodu pomocniczego oraz opisać kompetencje opiekuna medycznego w świetle obowiązującego prawa - opisać prawa pacjenta na podstawie obowiązujących aktów prawnych - opisać główne podmioty opieki zdrowotnej udzielające świadczeń przeznaczonych dla osoby chorej i niesamodzielnej: podstawowa opieka zdrowotna, ambulatoryjna opieka specjalistyczna, opieka stacjonarna szpitalna, opieka długoterminowa w stacjonarnych zakładach opiekuńczo-leczniczych, zakładach opiekuńczo-pielęgnacyjnych i w hospicjum stacjonarnym, opieka długoterminowa domowa, opieka domowa hospicyjna - opisać główne formy organizacyjne pomocy społecznej: stacjonarne domy pomocy społecznej (DPS), dzienne DPS, środowiskowe domy wsparcia oraz usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze 	<ul style="list-style-type: none"> - opisać zakres systemu ubezpieczeń społecznych, tj. ubezpieczenie emerytalne, ubezpieczenie rentowe, ubezpieczenie chorobowe, ubezpieczenie wypadkowe - wymienić główne zadania Zakładu Ubezpieczeń Społecznych - wyjaśnić finansowanie systemu ochrony zdrowia - objaśnić pojęcia dotyczące świadczeń zdrowotnych i opiekuńczych w Polsce, w tym: klient, pacjent, podopieczny, ubezpieczony, kryteria kwalifikacyjne do opieki: stan zagrożenia życia, stan zdrowia, poziom sprawności, wiek - objaśnić pojęcie standardu usług zdrowotnych, medycznych i opiekuńczych - wyjaśnić podstawowe różnice w funkcjonowaniu podmiotów leczniczych publicznych i niepublicznych dotyczące organu 	<p>semestr II</p>

			<ul style="list-style-type: none"> - wymienić kryteria oceny jakości opieki świadczonej przez opiekuna medycznego - wyjaśnić pojęcie niesamodzielności (niezdolności do samodzielnej egzystencji) 	<ul style="list-style-type: none"> założycielskiego oraz źródeł finansowania działalności leczniczej - wyjaśnić różnice w funkcjonowaniu instytucji publicznych i niepublicznych pomocy społecznej (dotyczące organu założycielskiego oraz źródeł finansowania) - wyjaśnić pojęcie niepełnosprawności (z uwzględnieniem orzekania o niepełnosprawności do celów rentowych i pozarentowych) 	
	2. Etyka w zawodzie opiekuna medycznego		<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznać zachowania etyczne i nieetyczne w życiu codziennym i zawodowym - przestrzegać przepisów dotyczących ochrony danych osobowych i danych wrażliwych w związku z realizacją zadań zawodowych - wskazać informacje podlegające tajemnicy zawodowej - przestrzegać tajemnicy zawodowej 	<ul style="list-style-type: none"> - opisać zasady etyki zawodowej oraz cechy, jakie powinien posiadać opiekun medyczny - stosować zasady etykiety językowej, zasady kultury osobistej i ogólnie przyjęte normy zachowania w swoim środowisku - objaśnić pojęcie tajemnicy zawodowej - wyjaśnić, na czym polega odpowiedzialność prawna za złamanie tajemnicy zawodowej - określić konsekwencje naruszenia tajemnicy zawodowej 	

III. Komunikowanie się w pracy opiekuna medycznego	1. Komunikowanie się w zespole terapeutycznym		<ul style="list-style-type: none"> - wymienić osoby współpracujące w procesie rozwiązywania problemów zdrowotnych i funkcjonalnych oraz zaspokajania potrzeb osoby chorej i niesamodzielnej - uzasadnić konieczność współpracy opiekuna medycznego z zespołem terapeutycznym i wymienić główne zakresy współdziałania - nawiązać współpracę ze współpracownikami podczas planowania, organizowania oraz wykonywania czynności pielęgnacyjnych 	<ul style="list-style-type: none"> - omówić relacje międzyludzkie i ich znaczenie - stworzyć warunki sprzyjające efektywnemu komunikowaniu się w procesie terapeutycznym - stosować zasadę pierwszego kontaktu - omówić proces komunikacji interpersonalnej 	semestr II
	2. Komunikowanie się z osobą chorą i niesamodzielną oraz jej rodziną		<ul style="list-style-type: none"> - nawiązać współpracę z rodziną podczas diagnozowania problemów i potrzeb osoby chorej i niesamodzielnej - prowadzić rozmowę z osobą chorą i niesamodzielną - nawiązać współpracę z rodziną osoby chorej i niesamodzielnej podczas planowania, organizowania oraz wykonywania czynności pielęgnacyjnych i opiekuńczych - współdziałać z pielęgniarkami w minimalizowaniu negatywnych przeżyć psychicznych i fizycznych związanych z procesem diagnostyczno-terapeutycznym - współpracować z osobą chorą i niesamodzielną w zakresie wykonywania zaleceń zespołu terapeutycznego i realizacji planu opieki - stosować różne metody werbalnego i pozawerbalnego porozumiewania się - wykazać się empatią i asertywnością w procesie komunikowania się z osobą chorą i niesamodzielną, jej rodziną i grupą społeczną 	<ul style="list-style-type: none"> - nawiązać przyjazne relacje z osobą chorą i niesamodzielną, jej rodziną i grupą społeczną, zmniejszając ich niepokój i poczucie wyobcowania - stosować zasadę pierwszego kontaktu i efektywnego porozumiewania się w opiece nad osobą chorą i niesamodzielną - zachęcać osobę chorą i niesamodzielną do samoopieki, wskazując na jej zasoby biologiczne i psychiczne oraz znaczenie każdej aktywności w terapii i profilaktyce - wykorzystać sygnały werbalne i pozawerbalne w komunikowaniu się z osobą z zespołem otępiennym i/lub innymi zaburzeniami narządów zmysłów (wzroku, słuchu) i mowy - przeprowadzić wywiad z rodziną osoby chorej i niesamodzielnej - pomagać w stosowaniu sprzętu i technologii komunikacyjnych i zachęcać do utrzymywania relacji między osobą niesamodzielną a jej 	semestr II

				<p>rodziną i innymi osobami ważnymi dla jej funkcjonowania</p> <ul style="list-style-type: none">- przeprowadzić wywiad opiekuńczy- opisać sytuacje trudne występujące w opiece nad osobą chorą i niesamodzielną, w tym: skrajnie zły stan zdrowia, zaburzenia świadomości, agresja, nadwaga połączona z upośledzeniem funkcji narządów ruchu, odmowa jedzenia i picia, znaczne upośledzenie funkcji zmysłów wzroku i słuchu oraz mowy- rozpoznać sytuacje trudne dla pacjenta i dobrać możliwie najlepszą metodę komunikowania się oraz sposób działania- wyjaśnić trudne sytuacje życiowe i omówić formy wspierania osoby chorej i niesamodzielnej- omówić rolę opiekuna w adaptacji osoby chorej i niesamodzielnej do pobytu w placówkach ochrony zdrowia lub pomocy społecznej- udzielić wsparcia osobie chorej i niesamodzielnej w sytuacjach dla niej trudnych w zakresie: adaptacji do zmian funkcjonalnych wywołanych poważnym urazem, zaawansowaną chorobą przewlekłą, chorobą terminalną lub zaawansowaną starością; adaptacji do pobytu w placówkach ochrony zdrowia lub pomocy społecznej; pomocy w rozwiązywaniu problemów wynikających z uczestniczenia osoby chorej i	
--	--	--	--	---	--

				niesamodzielnej w procesie diagnostyczno-terapeutycznym	
IV. Organizacja warunków pracy opiekuna medycznego	1. Zasady pracy opiekuna medycznego		<ul style="list-style-type: none"> - scharakteryzować kompetencje opiekuna medycznego w zakresie wykonywania zabiegów i czynności na zlecenie i pod nadzorem lekarza i/lub pielęgniarki - rozróżnić i wyjaśnić pojęcia: higiena, utrzymanie w czystości oraz pielęgnacja, utrzymanie kondycji - wyjaśnić zasady wykonywania czynności higienicznych i pielęgnacyjnych, w tym tych wykonywanych w oparciu o zlecony przez pielęgniarki plan pielęgnowania - informować współpracowników o istotnych problemach, których rozwiązanie wykracza poza jego kompetencje 	<ul style="list-style-type: none"> - doskonalić własną wiedzę i umiejętności zawodowe - określać poziom zaangażowania zawodowego i modyfikowania postępowania w zależności od stopnia niesamodzielności osoby chorej lub niesamodzielnej przez wyjaśnienie pojęć: asystowanie, pomaganie i opieka 	semestr II
	2. Przygotowanie stanowiska pracy		<ul style="list-style-type: none"> - organizować warunki wykonania czynności higienicznych i pielęgnacyjnych, biorąc pod uwagę bezpieczeństwo osoby niesamodzielnej i własne oraz efektywność i ergonomię pracy - dobrać wyposażenie i sprzęt (w tym łóżko z regulowaną wysokością i oprzyrządowaniem oraz sprzęt wspomagający podnoszenie i przemieszczanie pacjentów) do stanowiska pracy - dobrać sprzęt, przybory, materiały i środki do wykonywania czynności higienicznych i pielęgnacyjnych - przestrzegać procedur postępowania ze sprzętem i materiałami pomocniczymi niezbędnymi do wykonywania czynności opiekuńczych 	<ul style="list-style-type: none"> - uzasadnić konieczność przestrzegania procedur postępowania obowiązujących na stanowisku pracy 	semestr II
	3. Dokumentowani		<ul style="list-style-type: none"> - dokumentować wykonanie czynności zawodowych 	<ul style="list-style-type: none"> - omówić rodzaje dokumentacji medycznej używanej w procesie 	semestr II

	e pracy opiekuna medycznego		- chronić dokumentację przed osobami postronnymi i przed zniszczeniem	terapeutycznym - opisać elementy dokumentacji medycznej związane z wykonywaniem zadań opiekuna: plan opieki, karta kontroli podstawowych parametrów życiowych - dokumentować wykonane czynności zawodowe realizowane we współpracy z członkami zespołu terapeutycznego, także z użyciem technik komputerowych	
V. Organizowanie i planowanie pracy opiekuna medycznego	1. Organizowanie pracy i współpracy w zespole terapeutycznym		- wymienić osoby współpracujące w procesie diagnozowania problemów i potrzeb osoby chorej i niesamodzielnej - objaśnić potrzebę współpracy w procesie rozpoznawania problemów i potrzeb osoby chorej i niesamodzielnej - nawiązać współpracę ze współpracownikami podczas diagnozowania problemów i potrzeb osoby chorej i niesamodzielnej - przestrzegać zasady zaufania i poszanowania prywatności w wykonywaniu zadań zawodowych - opisać ogólne zasady komunikacji interpersonalnej - wskazać konsekwencje niewłaściwego planowania pracy w zespole - informować współpracowników o istotnych problemach, których rozwiązanie wykracza poza jego kompetencje - omówić objawy stresu oraz konsekwencje długotrwałego pozostawania pod wpływem stresu	- wskazać kompetencje i zadania współpracowników w procesie planowania i wykonywania czynności z zakresu terapii i opieki - wyjaśnić znaczenie rodziny w procesie rozpoznawania problemów i zaspokajania potrzeb osoby chorej i niesamodzielnej - wyjaśnić związki przyczynowo-skutkowe wydarzeń, zachowań - wskazać sposoby podejmowania decyzji w zależności od posiadanych predyspozycji i kompetencji zawodowych - przewidzieć skutki niewłaściwych działań na stanowisku pracy - dokonać samooceny i wskazać konsekwencje popełnianych błędów - uzasadnić potrzebę rozwiązywania konfliktów oraz analizować ich wady i zalety - wymienić cechy grupy społecznej, różne formy współpracy w grupie oraz czynniki związane z procesami rozwoju grupy - wskazać aspekty właściwego doboru ról w zespole i określić	semestr II

				<p>swoją rolę w zespole</p> <ul style="list-style-type: none"> - wymienić korzyści wynikające z właściwego zarządzania zespołem i określić osobiste predyspozycje do kierowania zespołem - wypowiadać się w sposób zrozumiały, jasny i swobodny, logicznie argumentować - interpretować mowę ciała w komunikacji - wykorzystać pytania i parafrazę w komunikacji interpersonalnej - przestrzegać zasady asertywności w komunikacji interpersonalnej - udzielać informacji zwrotnej - przestrzegać zasad etykiety językowej - uzasadnić celowość planowania pracy zespołu - planować pracę zespołu - identyfikować kompetencje i umiejętności osób w zespole - przydzielać zadania, uwzględniając poziom umiejętności i kompetencje członków zespołu - wskazać cechy skutecznego menedżera i lidera grupy - opisać zakres obowiązków kierownika zespołu - proponować zmiany w organizacji pracy mające na celu poprawę wydajności i jakości pracy - przyjmować odpowiedzialność za podejmowane decyzje 	
	2. Diagnozowanie stanu osoby chorej i niesamodzielnej		- omówić metody, techniki i sprzęt do wykonania pomiarów antropometrycznych i pomiarów tętna, ciśnienia tętniczego, oddechu i temperatury ciała oraz obliczania BMI	<ul style="list-style-type: none"> - wymienić skale służące do oceny zdolności wykonania prostych i złożonych czynności życiowych (w tym skale: Barthel, Katza, Lawtona) - omówić skalę Barthel i jej 	semestr II

			<ul style="list-style-type: none"> - stosować metody, techniki i sprzęt do wykonania pomiarów antropometrycznych i pomiarów tętna, ciśnienia tętniczego, oddechu i temperatury ciała oraz obliczania BMI - dokumentować wykonanie pomiarów, także z użyciem technik komputerowych - objaśnić pojęcia 	zastosowanie w Polsce jako narzędzia do kwalifikowania osób chorych do opieki długoterminowej	
	3. Rozpoznawanie problemów opiekuńczych i pielęgnacyjnych osoby chorej i niesamodzielnej		<ul style="list-style-type: none"> - omówić potrzeby życiowe jako warunki życia i przeżycia - opisać problemy funkcjonalne i potrzeby biopsychospołeczne człowieka w różnych fazach życia i stanu zdrowia oraz czynniki warunkujące ich występowanie - objaśnić pojęcia niedożywienia i odwodnienia oraz wymienić skutki tych stanów dla zdrowia i życia człowieka - wyjaśnić pojęcia mikcji i defekacji oraz wymienić skutki braku kontroli nad wydalaniem - opisać skutki długotrwałego unieruchomienia - omówić skutki zaniedbań higienicznych 	<ul style="list-style-type: none"> - objaśnić pojęcia z zakresu patologii - objaśnić pojęcie: wielki zespół geriatryczny - opisać objawy i skutki zaburzeń w funkcjonowaniu organizmu człowieka spowodowane procesem starzenia - uzasadnić rolę rodziny w procesie rozpoznawania problemów i potrzeb osoby chorej i niesamodzielnej - opisać najczęściej występujące choroby przewlekłe - wykorzystać wyniki badań i pomiarów do ustalania problemów i potrzeb biopsychospołecznych człowieka w różnych fazach życia i stanu zdrowia 	semestr II
	4. Planowanie i realizacja działań pielęgnacyjno-opiekuńczych		<ul style="list-style-type: none"> - sporządzić plan czynności opiekuńczych - omówić czynności opiekuńcze podejmowane wobec osoby chorej i niesamodzielnej - uzasadnić dobór metod i technik wykonywania czynności opiekuńczych odpowiednio do stanu zdrowia i sprawności funkcjonalnej osoby chorej i niesamodzielnej - wymienić podstawowe metody, techniki, środki i sprzęt do wykonywania czynności 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnić pojęcia: kompensacja i modyfikacja - wyjaśnić pojęcie opieki w kontekście skutków niesamodzielności - uzasadnić znaczenie różnicowania osobistego zaangażowania opiekuna przy wykonywaniu czynności opiekuńczych na asystowanie, pomaganie i zastąpienie osoby 	semestr II

			<p>pielęgnacyjnych osobie chorej i niesamodzielnej</p> <ul style="list-style-type: none"> - uzasadnić dobór materiałów, środków i sprzętu do wykonywania czynności opiekuńczych - podać przykłady sprzętu kompensującego utraconą sprawność i wspomagającego osoby z różnymi problemami funkcjonalnymi - posługiwać się sprzętem, przyborami, materiałami i środkami do wykonania czynności higienicznych i pielęgnacyjnych - posługiwać się sprzętem wspomagającym, materiałami i środkami podczas wykonywania czynności opiekuńczych - omówić podstawowe zasady i procedury stosowane podczas wykonywania czynności higienicznych i pielęgnacyjnych osobie chorej i niesamodzielnej - wykonać czynności higieniczne i pielęgnacyjne osobie chorej i niesamodzielnej, przestrzegając zasad, procedur oraz praw pacjenta, w szczególności prawa do intymności - pomagać osobie chorej i niesamodzielnej w przyjmowaniu zleconych leków 	<p>niesamodzielnej</p> <ul style="list-style-type: none"> - omówić zasady i procedury dotyczące wykonywania czynności opiekuńczych związanych z utrzymaniem warunków niezbędnych do życia i szeroko pojętym bezpieczeństwem funkcjonalnym w zakresie mobilności, samoobsługi, kształtowania codziennego życia i kontaktów społecznych - uzasadnić potrzebę modyfikacji działań opiekuńczych odpowiednio do stanu zdrowia i sprawności osoby chorej i niesamodzielnej - dobrać sprzęt wspomagający i uzgodnić zmianę postępowania z pacjentem - zaplanować wykonanie czynności pielęgnacyjnych u osoby chorej i niesamodzielnej, uwzględniając ocenę jej stanu - wykonać zmodyfikowane działania wspierające adekwatnie do rozpoznanych problemów funkcjonalnych oraz potrzeb biologicznych i psycho-społecznych - uzasadnić konieczność modyfikowania planu czynności pielęgnacyjnych odpowiednio do stanu zdrowia i sprawności osoby chorej i niesamodzielnej oraz sytuacji w miejscu pracy opiekuna medycznego - omówić zasady pomocy osobie chorej i niesamodzielnej przy przyjmowaniu leków 	
RAZEM : 110h					

Efekty kształcenia i kryteria ich weryfikacji:

1. Rozpoznawanie problemów opiekuńczych i medycznych w opiece nad osobą chorą i niesamodzielną:

Efekt 1 rozpoznaje problemy funkcjonalne oraz potrzeby biologiczne i psychospołeczne człowieka w poszczególnych fazach życia i stanach zdrowia

- omawia metody, techniki i sprzęt do wykonania pomiarów antropometrycznych, pomiarów tętna, ciśnienia tętniczego krwi, oddechu, saturacji krwi, temperatury ciała, obliczania wskaźnika Masy Ciała – Body Mass Index (BMI)
- stosuje metody, techniki i sprzęt do wykonania pomiarów antropometrycznych, pomiarów tętna, ciśnienia tętniczego krwi, oddechu, saturacji krwi, temperatury ciała, obliczania wskaźnika Masy Ciała – Body Mass Index (BMI)

2. Wykonywanie wybranych czynności z zakresu opieki medycznej

Efekt 1 wykonuje określone zabiegi i czynności medyczne na zlecenie lekarza lub pielęgniarki.

- omawia stosowanie diet terapeutycznych w wybranych schorzeniach
- rozpoznaje powikłania leczenia dietetycznego w zakresie podstaw opieki pielęgnacyjnej
- wykonuje płukanie jamy ustnej, gardła, oka i rany
- postępowania higienicznego, aseptycznego i antyseptycznego

Efekt 2 wykonuje określone zabiegi i czynności medyczne

- wykonuje odłączenie wlewu kroplowego

Efekt 3 wykonuje wybrane czynności opieki nad pacjentem z trudnościami oddychania wykonuje gimnastykę oddechową

- omawia zasady odśluzowywania dróg oddechowych, w tym czyszczenie rurki tracheotomijnej
- wykonuje nacieranie, oklepywanie, ćwiczenia czynne i bierne
- pomaga osobie chorej i niesamodzielnej w korzystaniu z tlenu z koncentratora tlenu oraz w wykonywaniu inhalacji

Efekt 4 podaje leki osobie chorej i niesamodzielnej na zlecenie lekarza lub pielęgniarki

opisuje poszczególne grupy leków, substancje czynne zawarte w lekach, zastosowanie leków oraz ich postacie i drogi ich podawania podaje leki przez układ

- pokarmowy (doustnie, podjęzykowo, okołopoliczkowo, doodbytniczo) lub na skórę
- podaje leki przez układ oddechowy (nebulizatory, inhalatory ciśnieniowe z dozownikiem pojedynczych dawek, z dozownikiem uruchamiającym wdech, inhalatory proszkowe)
- podaje leki podskórnice

- omawia zasady przechowywania i przygotowywania leków zgodnie z obowiązującymi standardami
- wymienia i rozpoznaje najczęstsze działania niepożądane poszczególnych leków
- powiadamia lekarza lub pielęgniarkę o wystąpieniu działań niepożądanych poszczególnych leków

Efekt 5 wykonuje testy diagnostyczne dla oznaczenia ciał ketonowych i glukozy we krwi włosniczkowej i w moczu oraz cholesterolu we krwi włosniczkowej oraz inne testy paskowe, w miejscu opieki nad pacjentem

- wykonuje test diagnostyczny dla oznaczenia ciał ketonowych w moczu, w miejscu opieki nad pacjentem
- wykonuje testy diagnostyczne dla oznaczenia glukozy we krwi włosniczkowej i w moczu oraz cholesterolu we krwi włosniczkowej, w miejscu opieki nad pacjentem
- wykonuje inne testy paskowe, w miejscu opieki nad pacjentem

Efekt 6 wykonuje określone czynności z zakresu pobierania materiału do badań laboratoryjnych i mikrobiologicznych

- asystuje lekarzowi lub pielęgniarce przy badaniach diagnostycznych
- wykonuje czynności z zakresu pobierania krwi żyłnej i włosniczkowej do badań laboratoryjnych
- wykonuje czynności z zakresu pobierania materiału do badań laboratoryjnych z górnych dróg oddechowych w celu wykonania testu diagnostycznego
- wykonuje czynności z zakresu pobierania materiału do wykonania testów mikrobiologicznych i mykologicznych, z wyłączeniem wymazów z dróg rodnych

3. Planowanie, organizowanie i wykonywanie czynności opiekuńczych dla osoby chorej i niesamodzielnej z uwzględnieniem opieki nad osobami z demencją

- planuje czynności opiekuńcze z uwzględnieniem oceny stanu osoby chorej i niesamodzielne
- wyjaśnia pojęcia jednostek chorobowych dotyczących chorób neurodegeneracyjnych
- współpracuje z zespołem terapeutycznymi opiekuńczym
- wymienia główne zakresy współdziałania w obszarze aktywizowania i usprawniania ruchowego osoby chorej i niesamodzielnej
- komunikuje się z osobą chorą i niesamodzielną, jej rodziną i grupą społeczną
- charakteryzuje różne techniki komunikacji interpersonalnej z osobą chorą i niesamodzielną i jej rodziną

4. Prowadzenie przyłóżkowej aktywizacji z wykorzystaniem elementów gimnastyki osiowo-symetrycznej w trzech płaszczyznach jednocześnie SOS 3D – metoda Hoppe

Efekt 1 charakteryzuje efekty zastosowania ćwiczeń w systemie osiowo-symetrycznym w trzech płaszczyznach jednocześnie SOS 3D w profilaktyce i chorobach przewlekłych osób chorych i niesamodzielnych

- wymienia podstawowe pojęcia z zakresu oceny postawy ciała
- rozpoznaje zaburzenia narządu ruchu i określa skutki zmian
- określa czucie ułożenia ciała w przestrzeni i pojęcie postawy habitualnej
- wyjaśnia neurologiczne wspomaganie ćwiczeniami SOS 3D w jednostkach chorobowych: wylewy, udary, stwardnienie rozsiane
- wymienia zaburzenia neurologiczne, w tym nietrzymanie moczu, kardiologiczne, ortopedyczne, oddechowe w tym astmatyczne

Efekt 2 opisuje indywidualne przyrządy dla osoby chorej i niesamodzielnej (drewniane kątowniki z pionami i poziomą do zastosowania i wyegzekwowania mikroruchów w trzech płaszczyznach jednocześnie)

- wymienia elementy zestawu drewnianych przyrządów do ćwiczeń SOS 3D
- dobiera przyrządy do ćwiczeń SOS 3D do indywidualnych wymiarów antropologicznych osoby chorej i niesamodzielnej
- wyjaśnia znaczenie układu stałych punktów odniesienia dla budowania nowego wzorca prawidłowej postawy w rehabilitacji ruchowej

Efekt 3 wprowadza ćwiczenia w systemie osiowo-symetrycznym w trzech płaszczyznach jednocześnie SOS 3D

- indywidualizuje ułożenie ciała w systemie osiowo- -symetrycznym w trzech płaszczyznach jednocześnie
- stosuje w praktyce nowy wzór prawidłowej postawy – prostopadłością prawidłowej postawy
- stosuje system osiowo-symetryczny w trzech płaszczyznach jednocześnie do wyegzekwowania prawidłowego chodu: równoległego układania kończyn dolnych podczas stania i podczas chodzenia oraz symetrycznego ich obciążania
- prowadzi edukację usprawniania ruchowego w czynnościach dnia codziennego
- pomaga w doborze przyrządów do ćwiczeń osiowo- -symetrycznych
- wspomaga indywidualne wykonywanie ćwiczeń przez osobę chorą i niesamodzielną
- monitoruje postęp uzyskiwanych efektów, po zastosowaniu przyrządów do mikroruchów
- prowadzi edukację osoby chorej i niesamodzielnej oraz jej rodziny w zakresie autodiagnozy zaburzeń narządu ruchu
- udziela informacji zwrotnej w celu tworzenia nowych wzorców prawidłowego układania narządu ruchu podczas czynności dnia codziennego osoby chorej i niesamodzielnej
- stosuje indywidualne działania terapeutyczne i rehabilitacji ruchowej, uwzględniając aktualny stan wiedzy

PRAKTYKA ZAWODOWA – SEMESTR III

Dział programowy	Tematy jednostek metodycznych	Liczba godzin w cyklu kształcenia	Wymagania programowe		Uwagi o realizacji
			Podstawowe Uczeń potrafi:	Ponadpodstawowe Uczeń potrafi:	Etap realizacji
I. Etyczne i systemowe uwarunkowania zawodu opiekuna medycznego	1. Etyka w zawodzie opiekuna medycznego		<ul style="list-style-type: none"> - identyfikować sytuacje sprzyjające dbaniu o prestiż i wizerunek zawodu - omówić prawa pacjenta, w tym: prawo do dobrej jakości opieki, prawo do wyrażania zgody lub odmowy zgody na wykonywanie czynności higienicznych i pielęgnacyjnych, prawo do tajemnicy, prawo do intymności 	<ul style="list-style-type: none"> - objaśnić pojęcia: etyka, etyka zawodowa, wartości moralne, hierarchia wartości, reguła, norma moralna, kodeks etyczny, kultura, kultura zachowania - opisać zasady kultury i etyki, w tym etyki zawodowej (w zawodach medycznych) - rozwiązać dylematy etyczne (zgodnie ze swoimi kompetencjami) związane z brakiem możliwości pokonania sytuacji trudnej i nieudzieleniem wsparcia osobie chorej i niesamodzielnej - uzasadnić skutki nieprzestrzegania zasad kodeksu etycznego - przestrzegać zasad netykiety w komunikacji w sieci - przestrzegać zasad związanych z ochroną własności intelektualnej i ochroną danych 	semestr III
	2. Promocja zdrowia i edukacja zdrowotna osoby chorej i niesamodzielnej		<ul style="list-style-type: none"> - uzasadnić udział opiekuna medycznego w promocji zdrowia i profilaktyce - współdziałać z osobą niesamodzielną i jej rodziną w zakresie promocji zdrowia i profilaktyki skutków zaniedbań pielęgnacyjnych - wyjaśnić istotę samoopieki oraz deficytu samoopieki 	<ul style="list-style-type: none"> - objaśnić pojęcia: promocja zdrowia, edukacja zdrowotna, wychowanie zdrowotne, profilaktyka, polityka zdrowotna - określić zakres działań i podmioty realizujące promocję zdrowia i profilaktykę - wymienić metody profilaktyki stosowane w pracy opiekuna medycznego - omówić znaczenie czynności 	semestr III

				<p>opiekuńczych w profilaktyce skutków deficytu samoopieki</p> <ul style="list-style-type: none"> - objaśnić pojęcia dotyczące edukacji zdrowotnej jako ważnego ogniwa w promocji zdrowia - uzasadnić celowość i zakres prowadzenia edukacji osoby chorej i niesamodzielnej w zakresie wykonywania czynności higienicznych i pielęgnacyjnych - opracować plan edukacji osoby chorej i niesamodzielnej i/lub jej rodziny w zakresie wykonywania czynności higienicznych i pielęgnacyjnych - przeprowadzić edukację osoby chorej i niesamodzielnej i/lub jej rodziny w zakresie wykonywania czynności higienicznych i pielęgnacyjnych 	
II. Komunikowanie się w pracy opiekuna medycznego	1. Komunikowanie się w języku migowym		- uzyskać i przekazać informacje, posługując się językiem migowym	<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznać oraz stosować komunikaty w języku migowym umożliwiające realizację czynności zawodowych w zakresie nawiązywania kontaktów z osobą chorą i niesamodzielną i/lub jej rodziną (posługującymi się językiem migowym) - korzystać ze słownika języka migowego oraz podręczników do nauki języka i komunikowania się z innymi osobami posługującymi się językiem migowym 	semestr III
	2. Komunikowanie się w języku obcym		- uzyskać i przekazać informacje, posługując się językiem obcym nowożytnym	<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznać oraz stosować środki językowe w języku obcym nowożytnym umożliwiające realizację czynności zawodowych w zakresie: czynności wykonywanych na stanowisku pracy, w tym związanych 	semestr III

				z zapewnieniem bezpieczeństwa i higieny pracy; narzędzi, maszyn, urządzeń i materiałów koniecznych do realizacji czynności zawodowych; procesów i procedur związanych z realizacją zadań zawodowych; formularzy, specyfikacji oraz innych dokumentów związanych z wykonywaniem zadań zawodowych i świadczonymi usługami, w tym obsługą klienta	
III. Organizacja warunków pracy opiekuna medycznego	1. Zasady pracy opiekuna medycznego		<ul style="list-style-type: none"> - opisać umiejętności i kompetencje zawodowe opiekuna medycznego - omówić skutki zaniedbań higienicznych i pielęgnacyjnych dla zdrowia i życia osoby chorej i niesamodzielnej - określić własną odpowiedzialność zawodową oraz wskazać konsekwencje zawodowe i prawne za zaniedbania higieniczne i pielęgnacyjne wobec osoby chorej i niesamodzielnej 	<ul style="list-style-type: none"> - uzasadnić znaczenie kształcenia ustawicznego oraz aktualizowania wiedzy i umiejętności zawodowych - analizować własne kompetencje, ustalić cele oraz planować dalszą ścieżkę własnego rozwoju - dobrać formy doskonalenia zawodowego do swoich potrzeb i możliwości - dzielić się wiedzą i własnym doświadczeniem z innymi - analizować swoje predyspozycje w zakresie samozatrudnienia 	semestr III
	2. Przygotowanie stanowiska pracy		<ul style="list-style-type: none"> - organizować warunki do wykonania czynności higienicznych i pielęgnacyjnych, biorąc pod uwagę bezpieczeństwo osoby niesamodzielnej i własne oraz efektywność i ergonomię pracy - dobrać wyposażenie i sprzęt (w tym łóżko z regulowaną wysokością i oprzyrządowaniem, sprzęt wspomagający podnoszenie i przemieszczanie pacjentów) do stanowiska pracy - dobrać sprzęt, przybory, materiały i środki do wykonywania czynności 	- modyfikować wyposażenie stanowiska pracy	semestr III

			<p>higienicznych i pielęgnacyjnych</p> <ul style="list-style-type: none"> - przestrzegać procedur postępowania ze sprzętem i materiałami pomocniczymi niezbędnymi do wykonywania czynności opiekuńczych 		
	3. Dokumentowanie pracy opiekuna medycznego		<ul style="list-style-type: none"> - dokumentować wykonanie pomiarów, także z użyciem technik komputerowych 	<ul style="list-style-type: none"> - wymienić cele normalizacji krajowej - wyjaśnić, czym jest norma, i wymienić cechy normy - rozróżnić oznaczenia normy międzynarodowej, europejskiej i krajowej - korzystać ze źródeł informacji dotyczących norm i procedur oceny zgodności 	semestr III
IV. Organizowanie i planowanie pracy opiekuna medycznego	1. Organizowanie pracy i współpracy w zespole terapeutycznym		<ul style="list-style-type: none"> - stosować metody rozwiązywania konfliktów - uzasadnić korzyści wynikające z pracy zespołowej oraz celowość planowania pracy zespołu - wymienić konsekwencje niewłaściwego planowania i pracy w zespole - przewidywać skutki niewłaściwego doboru osób do zadań - przyjmować odpowiedzialność za podejmowane decyzje - omówić objawy wypalenia zawodowego - opisać i stosować techniki radzenia sobie z emocjami i stresem 	<ul style="list-style-type: none"> - omówić podstawowe zadania zespołu terapeutycznego i wymienić kompetencje jego członków (w tym lekarza, pielęgniarki, fizjoterapeuty, terapeuty zajęciowego, logopedy, psychologa) w procesie opieki nad osobą chorą i niesamodzielną - dokonać analizy własnej kreatywności i otwartości na innowacyjność - wymienić techniki twórczego rozwiązania problemu - proponować alternatywne, nowatorskie rozwiązania problemów - stosować techniki twórczego myślenia przy rozwiązywaniu problemu - opisać źródła zmian organizacyjnych - działać w sytuacji zmiany (np. warunków pracy, stanu podopiecznego, metod i technik wykonywania czynności, sprzętu, materiałów, środków stosowanych w realizacji zadań zawodowych, 	semestr III

				<p>czynników pozazawodowych)</p> <ul style="list-style-type: none">- wskazać możliwości wprowadzania zmian w realizacji zadań zawodowych- dokonać analizy i oceny podejmowanych działań w kontekście jakości świadczonych usług- zarządzać czasem pracy oraz zarządzać sobą w czasie- analizować sytuacje zawodowe w kontekście przestrzegania norm i procedur- rozpoznać przypadki łamania norm i procedur oraz ocenić ich konsekwencje- wyjaśnić pojęcia: konflikt, negocjacje, mediacje i arbitraż- identyfikować zasady utrzymywania poprawnych relacji z odbiorcami usług i współpracownikami- określić czynniki ułatwiające i utrudniające negocjacje- rozpoznać negocjacje: miękkie, twarde i rzeczowe- opisać style prowadzenia negocjacji- negocjować umowę lub porozumienie z pracodawcą, przestrzegając zasad- planować i organizować pracę zespołową- kierować pracą zespołową- zapewnić atmosferę współpracy w zespole i stosować podstawowe metody podejmowania wspólnych decyzji- wymienić czynniki związane z procesami rozwoju grupy w kontekście pracy zespołowej	
--	--	--	--	---	--

				<ul style="list-style-type: none"> - stosować strategie kierowania zespołem wykonującym przydzielone zadania - zachęcać członków zespołu do wykonywania zadań - monitorować działania zespołu zadaniowego - sporządzać sprawozdania z realizacji działań zespołowych - analizować wyniki badań dotyczących warunków pracy przeprowadzanych wśród pracowników - wykorzystać opinie pracowników do planowania zmian techniczno-organizacyjnych - proponować rozwiązania techniczne mające na celu poprawę wydajności i jakości pracy 	
	2. Diagnozowanie stanu osoby chorej i niesamodzielnej		<ul style="list-style-type: none"> - określić poziom zaangażowania zawodowego i modyfikowania postępowania w zależności od stopnia niesamodzielności osoby chorej i niesamodzielnej (poprzez wyjaśnienie pojęć asystowania, pomagania i opieki) - uwzględnić wyniki pomiarów w postępowaniu pielęgniacyjno-opiekuńczym oraz udostępnić je innym osobom uczestniczącym w procesie terapeutycznym zgodnie z obowiązującymi przepisami - wykorzystać wyniki oceny funkcjonalnej w celu ustalenia możliwości osoby chorej i niesamodzielnej w zakresie samoobsługi 	<ul style="list-style-type: none"> - opisać przyczyny i skutki naruszenia funkcji ciała (uraz, przewlekła choroba, podeszły wiek oraz czynniki kontekstowe – osobowe i środowiskowe, mające wpływ na funkcjonowanie osoby chorej i niepełnosprawnej) - stosować metody, techniki i sprzęt do wykonania pomiarów antropometrycznych i pomiarów podstawowych parametrów życiowych, określania poziomu nietrzymania moczu, prowadzenia bilansu wodnego oraz określenia stopnia niesamodzielności (skale) 	semestr III
	3. Rozpoznawanie problemów opiekuńczych i pielęgniacyjnych osoby		<ul style="list-style-type: none"> - wykorzystać wyniki oceny funkcjonalnej w celu ustalenia możliwości osoby chorej i niesamodzielnej w zakresie samoobsługi 	<ul style="list-style-type: none"> - wskazać zadania współpracowników w procesie diagnozowania problemów i potrzeb osoby chorej i niesamodzielnej 	semestr III

	chorej i niesamodzielnej		<ul style="list-style-type: none"> - omówić chorobę przewlekłą i jej wpływ na funkcjonowanie jednostki i jej rodziny - opisać specyficzne dla chorób przewlekłych problemy pielęgnacyjno-opiekuńcze 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnić istotę niesamodzielności, różnicować jej poziomy (stopnie) - opisać niesamodzielność jako skutek choroby przewlekłej - omówić wpływ choroby i niesamodzielności na stan biologiczny i psychiczny osoby chorej i niesamodzielnej - omówić wpływ choroby i niesamodzielności na sytuację społeczną osoby chorej i niesamodzielnej i jej rodziny - różnicować problemy funkcjonalne i potrzeby biopsychospołeczne człowieka w różnym stanie zdrowia, rodzajach niepełnosprawności i stopniach niesamodzielności (w tym: niepełnosprawność fizyczna, psychiczna, intelektualna, niepełnosprawność narządów zmysłów, niesamodzielność częściowa, znaczna, całkowita) - omówić wpływ czynników kontekstowych, w tym osobowych i środowiskowych, na samodzielność życiową osoby chorej i niesamodzielnej (niepełnosprawnej) 	
	4. Planowanie i realizacja działań pielęgnacyjno-opiekuńczych		<ul style="list-style-type: none"> - omówić podstawowe zasady postępowania w sytuacjach trudnych w opiece nad osobą chorą i niesamodzielną, uznając za priorytet dobro osoby chorej i niesamodzielnej oraz bezpieczeństwo innych pacjentów, innych współpracowników i własne - wykonać zlecenia lekarzy, pielęgniarzek i fizjoterapeutów w zakresie utrwalania efektów zabiegów usprawniających - opisać produkty chłonne 	<ul style="list-style-type: none"> - wymienić rodzaje stomii, w tym tracheostomię, ileostomię, kolostomię, urostomię i gastrostomię (peg), oraz rodzaje stosowanego sprzętu stomijnego - omówić monitorowanie bilansu płynów i procedurę dobowej zbiórki moczu - rozróżniać i omówić zabiegi przeciwwzapalne i kąpiele lecznicze - wykonać zabiegi i czynności na 	semestr III
	5. Rozpoznawanie		<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznać przypadki naruszeń praw 	<ul style="list-style-type: none"> - omówić zjawisko przemocy 	semestr III

	przemocy, przeciwdziałanie jej i udzielanie pomocy		pacjenta - przestrzegać zasad postępowania w przypadku podejrzenia występowania przemocy	- wyjaśnić procedury dotyczące zjawiska przemocy w miejscu pracy opiekuna medycznego - podjąć działania dotyczące profilaktyki przemocy	
V. Udzielanie pierwszej pomocy w stanach nagłych	1. Rozpoznawanie stanów zagrożenia zdrowia i życia		- ocenić stan poszkodowanego i dokonać pomiarów podstawowych czynności życiowych	- omówić nagłe stany zagrożenia zdrowia i życia spowodowane chorobą oraz urazem fizycznym, termicznym i chemicznym	semestr III
	2. Udzielanie pierwszej pomocy		- objaśnić pojęcia: pierwsza pomoc, kwalifikowana pierwsza pomoc, reanimacja, resuscytacja, nagłe zagrożenie zdrowia i życia - wykonać podstawowe czynności reanimacyjne zgodnie z wytycznymi - posłużyć się automatycznym defibrylatorem zewnętrznym (AED)	- zabezpieczać siebie, poszkodowanego i miejsce wypadku - układać poszkodowanego w pozycji bezpiecznej - powiadamiać odpowiednie służby - prezentować udzielanie pierwszej pomocy w urazowych stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego, np. krwotok, zmiążdżenie, amputacja, złamanie, oparzenie - prezentować udzielanie pierwszej pomocy w nieurazowych stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego, np. omdlenie, zawał, udar - wykonać resuscytację krążeniowo- oddechową na fantomie zgodnie z wytycznymi Polskiej Rady Resuscytacji i Europejskiej Rady Resuscytacji	semestr III
RAZEM:100					